

Verantwoordingdocument externe veiligheid bestemmingsplan “Zuidelijke Stadsrand” gemeente Roermond

1. Inleiding

De gemeente Roermond gaat het bestemmingsplan 'Zuidelijke Stadsrand' actualiseren. Met dit nieuwe bestemmingsplan voor de Zuidelijke Stadsrand maken we geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk, die op basis van de huidige planologische regelingen nog niet mogelijk waren.

Het plangebied ligt in het zuidoostelijk deel van de gemeente Roermond, en bestaat voornamelijk uit het bedrijventerrein Zuidelijke Stadsrand. De grenzen van het plangebied zijn globaal:

- in het oosten de Leropperweg;
- aan de zuidoostzijde de snelweg A73;
- in het zuiden gemeentegrens met de gemeente Maasgouw;
- in het westen in eerste instantie de rivier de Maas. Daarna Solvayterrein en de aangrenzende bedrijfskavel Schepersweg 5. Deze westelijke plangrens loopt via de Schepersweg in noordelijke richting, tot aan de woonbebouwing aan de Hoofdstraat te Merum.
- in het noorden de (bedrijfspercelen aan) de Solvayweg en langs het sportpark aan de Natronchemieweg terug in zuidelijke richting tot de Rijksweg.
- in noordoostelijke richting de Rijksweg tot de aansluiting op de Leropperweg.

Hieronder ziet u in rode omlijning het plangebied.

Door de verdere ontwikkeling van het plangebied verandert het groepsrisico in de omgeving van de spoorlijn Roermond-Sittard, de autosnelweg A73, de hogedruk aardgastransportleidingen Z-509-05 en Z-509-07, het bedrijfsterrein van Solvay Chemie aan Schepersweg 1 en het LPG-tankstation aan Rijksweg 46 te Herten. Hierdoor moet de gemeenteraad van Roermond aangeven dat het verantwoord is om medewerking te verlenen aan de actualisatie van dit bestemmingsplan. In deze notitie leest u of medewerking verantwoord is en welke maatregelen nodig zijn.

2. Regelgeving

Het externe veiligheidsbeleid voor transport van gevaarlijke stoffen staat in de Wet Basisnet en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Op het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) beschrijft het externe veiligheidsbeleid voor de activiteiten met gevaarlijke stoffen bij risicovolle bedrijven.

In het Bevi, Bevt en Bevb vindt u dat het bevoegd gezag een verantwoording aflegt over een toename van het groepsrisico binnen het invloedgebied. Dit is het gebied waarbinnen 1% van de aanwezige personen kan overlijden als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) kan advies uit brengen over de verandering van het groepsrisico. In het advies geeft de VRLN de mogelijkheden aan om de omvang van een ramp of zwaar ongeval te bestrijden of te beperken. Ook schenkt de VRLN aandacht aan de zelfredzaamheid van personen.

In de Visie externe veiligheid Roermond, vastgesteld op 10 juni 2010 door de gemeenteraad, staan handreikingen voor het invullen van de verantwoordingsplicht.

3. Ligging plangebied

Binnen het plangebied ligt een gedeelte van de spoorlijn Roermond-Sittard. Het LPG-tankstation "De Wolfskuil" aan Rijksweg 46 te Herten en delen van de hogedruk aardgastransportleidingen Z-509-05 en Z-509-07 liggen ook binnen het plangebied.

Het plangebied ligt op circa 35 meter van de A73 en op 2500 meter van het Lateraalkanaal. Verder grenst het plangebied aan de Maas en de bedrijfspercelen van Solvay Chemie en Transportbedrijf Van der Lee aan de Schepersweg.

Over de A73, de spoorlijn Roermond-Sittard, het Lateraalkanaal en door de hogedruk aardgastransportleidingen vervoert men gevaarlijke stoffen. De invloedgebieden van de A73, de spoorlijn Roermond-Sittard, de hogedruk aardgastransportleidingen Z-509-05 en Z-509-07, het LPG-tankstation aan de Rijksweg 46 te Herten, Solvay Chemie en Transportbedrijf Van der Lee overlappen het plangebied.

4. Omvang groepsrisico

Een groepsrisicoberekening is niet uitgevoerd. Het betreft namelijk een consoliderend bestemmingsplan waarin geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. De oriëntatiewaarde wordt niet benaderd of overschreden. Verantwoording van het groepsrisico is nodig.

5. Advies Veiligheidsregio Limburg Noord

5.1 Advies

Op 28 februari 2018 is aan het bestuur van de VRLN gevraagd om advies uit te brengen.

In de brief van 6 mei 2018 brengt de VRLN advies uit. De VRLN merkt op dat het plangebied voorziet in de mogelijkheid om bedrijven, bedrijventerrein, kantoren, woningen en agrarisch bedrijven te vestigen binnen de invloedgebieden van de A73, het spoor Roermond-Sittard, de ondergrondse aardgasleidingen Z-509-05 en Z-509-07, het BRZO-bedrijf Solvay Chemie aan de Schepersweg 1 te Herten en het LPG tankstation "Wolfskuil" aan de Rijksweg 46 te Herten.

De brief van de VRLN met de risicoanalyse treft u als bijlage aan bij deze notitie.

De VRLN adviseert de volgende maatregelen:

1. Breng centraal afschakelbare mechanische ventilatie aan die met een druk op de knop uit te schakelen is;
2. Situeer de aanzuigopeningen voor de mechanische- en luchtbehandelingsinstallatie zodanig dat deze van de risicobronnen (A73, de spoorlijn Roermond-Sittard en het bedrijfsterrein Solvay Chemie) af zijn gericht;
3. Situeer nooduitgangen en vluchtroutes zodanig dat die zoveel mogelijk van de risicobronnen (het LPG tankstation "De Wolfskuil" aan de Rijksweg 46 te Herten, de spoorlijn Roermond-Sittard, de A73, de hoge druk aardgastransportleidingen Z-509-05 en Z-509-07 en het bedrijf Solvay Chemie) af zijn gericht; zodanig dat altijd aan de niet incidentzijde het pand en/of woning ontvlucht kan worden;
4. Voldoe aan het Bouwbesluit 2012 en de Ministeriële regeling indien men binnen het Plasbrandaandachtsgebied (PAG) bouwt langs de spoorlijn Roermond-Sittard;
5. De risicocontouren van de bestaande risicovolle bedrijven mogen niet worden uitgebreid. In de regels van het bestemmingsplan is al opgenomen dat nieuwe Bevi-bedrijven worden uitgesloten;
6. Pas de ontwerpuitgangspunten BLEVE-scenario toe tot op minimaal 100 meter vanaf de risicobron. De onderstaande ontwerpuitgangspunten komen overeen met de ontwerpuitgangspunten die zijn opgenomen in de op 10 juni 2010 door de gemeenteraad vastgestelde Visie Externe Veiligheid Roermond:
 - 6.1 Drukbestendige gevels aan de spoor-, de A73-, Rijksweg N271- en de Schepersweg zijde toepassen (bestand tegen druk van 0,1 bar) in combinatie met beperken van de glasoppervlakte aan de spoorzijde;
 - 6.2 Scherfwerende beglazing (klasse P2A conform EN 356) toepassen geplaatst in een kitsponning;
 - 6.3 Toepassen van onbrandbare gevelbekleding conform brandvoortplantingsklasse 2 zoals gesteld in NEN 6065;
 - 6.4 Gevelornamenten aan gebouwen minimaliseren.
7. Sluit kwetsbare groepen/mensen uit die niet zelfredzaam zijn aan de zijde van de risicobronnen;
8. Situeer de woningen en de kantoorgebouwen zo ver mogelijk van voornoemde risicobronnen.
9. Sluit kwetsbare objecten zoals bv kinderdagverblijven en andere dagopvang, grootschalige horeca e.d. uit binnen het plangebied. Deze ambitie is overigens ook uitgesproken in de Visie Externe Veiligheid Roermond die op 10 juni 2010 is vastgesteld;

10. Laat in de bedrijfsnoodplannen van de bedrijven en kantoren het fakkelbrand-, plasbrand-, BLEVE- en toxisch scenario opnemen en laat deze scenario's regelmatig oefenen. Bij de bedrijven en kantoren in het plangebied verzamelplaatsen bepalen en geschikt maken voor de gevolgen van een plasbrand, fakkelbrand en (dreigende) BLEVE;
11. Zorg voor voldoende bluswater langs de transportassen de spoorlijn Roermond-Sittard, de A73 en de Rijksweg N271 en Schepersweg. Middels het zogenaamde "bluswaterproject Roermond" welk op korte termijn tussen de Veiligheidsregio Limburg-Noord en de gemeente Roermond wordt opgepakt wordt de benodigde bluswatercapaciteit voor de vervoersassen in beeld gebracht;
12. Zorg dat de spoorlijn Roermond-Sittard aan de westzijde ter hoogte van het plangebied bereikbaar is via een onderhoudspad dat geschikt is voor brandblusvoertuigen;
13. Zorg dat het onderhoudspad aan de oostzijde de spoorlijn Roermond-Sittard geschikt is voor brandblusvoertuigen.

6. Verantwoording

Bij het opstellen van deze verantwoording zijn de handreikingen uit de Visie externe veiligheid Roermond (verder kortweg Visie) gebruikt.

6.1 Overwegingen

Onderstaande overwegingen zijn gemaakt naar aanleiding van het advies van de VRLN.

6.2 De bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

In de loop van 2018 brengen we eventuele knelpunten bij de bluswatervoorzieningen in de gehele gemeente in kaart. Hierbij schenken we ook aandacht aan de geadviseerde bluswatervoorzieningen. Daarna bepaalt het college samen met de gemeenteraad welke knelpunten als eerste aangepakt worden. Om deze reden worden er nu geen extra bluswatervoorzieningen aangelegd langs de spoorlijn Roermond-Sittard, de A73, de Rijksweg N271 en Schepersweg.

Bij de verdere invulling van het bestemmingsplan gaan we ons inspannen om de spoorlijn Roermond-Sittard bereikbaar te houden voor brandblusvoertuigen.

6.3 Maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid

Het plangebied ondervindt de gevolgen van een toxische gaswolk. De beste maatregel bij een toxische gaswolk is "schuilen" in een woning.

De gevolgen van een toxische gaswolk treden op bij "optimale" weersomstandigheden die gedurende het jaar procentueel weinig voorkomen.

Nieuwe woningen en gebouwen zijn steeds beter geïsoleerd. Daardoor vindt er een goede bescherming plaats tegen het binnendringen van het toxische gas. De in de woningen en in de gebouwen aanwezige mechanische ventilatiesystemen worden voorzien van de mogelijkheid om dit systeem met één druk op de knop uit te schakelen. In de regels is een nadere eis opgenomen waarmee eisen gesteld kunnen worden aan de afsluitbaarheid van mechanische ventilatiesystemen.

De luchttoevoeropeningen worden zoveel mogelijk van de risicobronnen af gericht.

Aan gebruikers/ontwikkelaars wordt kenbaar gemaakt om groepen mensen die niet zelfredzaam zijn niet te huisvesten aan de zijde van risicobronnen. In de Regels nemen we geen uitsluitingsbepaling op om niet zelfredzame groepen te huisvesten aan de zijde van risicobronnen.

In het plangebied is geen bestemming "maatschappelijke doeleinden" opgenomen daarom is het niet nodig om kwetsbare objecten zoals kinderdagverblijven en andere dagopvang uit te sluiten. Verder zijn "horecabedrijven" niet opgenomen in de lijst van toegestane bedrijven.

Indien er een calamiteit bij een van de risicobronnen plaatsvindt dan is het belangrijk dat personen in de omgeving tijdig een waarschuwing krijgen. Dit gebeurt door het in werking stellen van sirenes (Waarschuwing- en Alarmeringssysteem) of via NL-Alert.

Met gebruikers /ontwikkelaars wordt gesproken om in bedrijfsnoodplannen van bedrijven en kantoren de scenario's fakkelbrand, plasbrand, BLEVE en toxisch op te nemen. Verder zal aan de gebruikers/ontwikkelaars gevraagd worden om deze scenario's regelmatig te beoefenen. Ook zal in de gesprekken aandacht worden geschonken aan de plaatsbepaling en inrichting van verzamelplaatsen.

6.4 Bouwkundige maatregelen

Indien er gebouwd wordt binnen het Plasbrandaandachtsgebied van de spoorlijn Roermond-Sittard dan voldoen deze gebouwen aan de eisen/voorwaarden die hiervoor zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de daarin genoemde Ministeriële regeling.

Het advies dat gebouwen die binnen 100 meter vanaf de spoorlijn Roermond-Sittard en de A73 worden gebouwd moeten voldoen aan onderstaande ontwerppunten wordt overgenomen.

Ontwerppunten:

- de gevels aan de spoorzijde zijn drukbestendig uitgevoerd. Deze gevels zijn bestand tegen een druk van 0,1 bar. Er is een beperkt glasoppervlakte aan de spoorzijde;
- scherfwerende beglazing (klasse P2A conform EN 356) is toegepast die geplaatst is in een kitsponning;
- onbrandbare gevelbekleding conform brandvoortplantingsklasse 2 zoals gesteld in NEN 6065 zijn toegepast;
- gevelornamenten zijn geminimaliseerd.

Daarvoor is in de Regels van dit bestemmingsplan de onderstaande nadere eis opgenomen.

Nadere eis

Burgemeester en Wethouders kunnen, gelet op het bepaalde in de op 10 juni 2010 vastgestelde Visie externe Veiligheid Roermond of een ander document dat deze Visie vervangt, met het oog op het aspect externe veiligheid, ter beheersing van de blootstelling aan giftige, brandbare en/of explosieve stoffen en de situering van de uitpandige vluchtroutes, nadere eisen te stellen aan:

- a. de situering van bouwwerken (gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde);
- b. de inrichting van terreinen;
- c. de bruto vloeroppervlakte (bvo) en de hoogte van gebouwen;
- d. de wijze van afsluitbaarheid van mechanische ventilatiesystemen;
- e. de drukbestendigheid van gevels;
- f. de toepassing van scherfwerende beglazing en de constructie hiervan;
- g. de onbrandbaarheid van de gevelbekleding;

h. de hoeveelheid en soort gevelornamenten aan gebouwen.

In bovenstaande nadere eis bepaling is opgenomen dat burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen stellen aan de situering van bouwwerken en de inrichting van terreinen. Daarmee is indirect ook de situering van de nooduitgangen en de vluchtroutes geregeld.

Bovenstaande ontwerpuitgangspunten zijn niet van toepassing voor de gebouwen die langs de Rijksweg N271 en Schepersweg op meer dan 100 meter van de spoorlijn Roermond-Sittard worden gebouwd vanwege de minimale kans op een BLEVE op deze wegen.

6.5 Risicovolle inrichtingen

Het advies over het uitsluiten van nieuwe Bevi-bedrijven hebben we al in het plan opgenomen. In de Regels staat namelijk dat nieuwe Bevi-bedrijven worden uitgesloten.

7. Conclusies verantwoording

Door de ontwikkeling van de dit bestemmingsplan verandert het groepsrisico in de omgeving van de spoorlijn Roermond-Sittard, de autosnelweg A73, de hogedruk aardgastransportleidingen Z-509-05 en Z-509-07, het bedrijfsterrein van Solvay Chemie aan Schepersweg 1 en het LPG-tankstation aan Rijksweg 46 te Herten.

Ongeacht de inzet van de initiatiefnemer, gemeente en hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken is er sprake van een restrisico. Immers de kans op een ongeval, hoe klein ook, blijft altijd aanwezig.

Het restrisico is in dit geval onder déze omstandigheden en door het treffen van onderstaande maatregelen aanvaardbaar.

Te treffen maatregelen:

- uitsluiten van nieuwe Bevi-bedrijven;
- gebouwen binnen plasbrandaandachtsgebied van spoorlijn Roermond-Sittard voldoen aan de voorwaarden die hiervoor zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de daarin genoemde Ministeriële regeling;
- het opnemen van deze nadere eis:
Burgemeester en Wethouders kunnen, gelet op het bepaalde in de op 10 juni 2010 vastgestelde Visie externe Veiligheid Roermond of een ander document dat deze Visie vervangt, met het oog op het aspect externe veiligheid, ter beheersing van de blootstelling aan giftige, brandbare en/of explosieve stoffen en de situering van de uitpandige vluchtroutes, nadere eisen te stellen aan:
 - a. de situering van bouwwerken (gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde) en nooduitgangen;
 - b. de inrichting van terreinen;
 - c. de bruto vloeroppervlakte (bvo) en de hoogte van gebouwen;
 - d. de wijze van afsluitbaarheid en uitschakelbaarheid van mechanische ventilatie- en luchtbehandelingssystemen;
 - e. de situering van de aanzuigopeningen voor de mechanische ventilatie- en luchtbehandelingsinstallaties;
 - f. de drukkbestendigheid van gevels;
 - g. de toepassing van scherfwerende beglazing en de constructie hiervan;

- h. de onbrandbaarheid van de gevelbekleding;
- i. de hoeveelheid en soort gevelornamenten aan gebouwen.
- afspraken maken met gebruikers/ontwikkelaars om groepen mensen die niet zelfredzaam zijn niet te huisvesten aan de zijde van de risicobronnen;
- initiatief te nemen om met gebruikers/ontwikkelaars afspraken te maken om in bedrijfsnoodplannen de scenario's fakkelbrand, plasbrand, BLEVE en toxisch op te nemen;
- initiatief te nemen om met gebruikers/ontwikkelaars afspraken te maken om de spoorlijn Roermond-Sittard bereikbaar te houden voor hulpverleningsvoertuigen.

Het is verantwoord om medewerking te verlenen aan de verdere ontwikkeling van het bestemmingsplan Zuidelijke Stadsrand.

Roermond, 6 juli 2018/TJ